

Uzupełnij tekst właściwymi formami rzeczowników liczby mnogiej.

Małgorzata Jaszczolt *Dożynkowe zwyczaje*

Ten wyjątkowy w kalendarzu rolnika czas, kiedy zostały zebrane roślinne **plody (plód)** oraz plony zbóż (żyta, pszenicy, jęczmienia, owsa) – najważniejszych _____ (**uprawa**) na wsi, bo zapewniających codzienny chleb i produkty na posiłki do kolejnych _____ (**zbiór**) – wymagał odpowiedniej oprawy: dobrego końca, czyli podziękowania za zbiory i dobrego początku, który był zaklaniem _____ (**siła**) natury i upraszaniem Boga o obfitość w nadchodzącym roku.

Dożynki są związane z gospodarką folwarczną – wg _____ (**źródło**) sięgają XVI wieku. Jako takie były organizowane przez _____ (**dziedzic**), by podziękować żencom za ich pracę w polu przy _____ (**źniwo**): urządzając ucztę i zabawę przy muzyce na _____ (**decha**¹). Dla _____ (**mieszkańcy**) wsi, ważny był także moment pozostawiania ostatniej kępki zboża, zwanej przepiórką, kozą, pępkim, wiązanką, przyozdabianej w kwiaty i wstążki, która miała jak wierzono znaczenie magiczne i mógł ją ściąć wyłącznie najlepszy kośnik lub gospodarz i wręczyć gospodarzowi, który rewanżował się tzw. pępkowym, czyli poczęstunkiem. Ostatnie _____ (**kłos**) były także wplatane obowiązkowo w wieniec dożynkowy, co miało zapewnić pomyślną vegetację w nowym roku (ziarno z niego dodawano do pierwszego siewu).

Najczęściej kształt wieńca – najważniejszego atrybutu dożynek, nawiązywał do regaliów królewskich², a zwłaszcza korony, splecionych z czterech związanych w górze _____ (**pałak**³), lub słomianych _____ (**warkocz**). Dekorowano go _____ (**orzech**), _____ (**jabłko**) i jarzębiną lub niekiedy żywym ptakiem: kogutem, kaczka, _____ (**kurczę**). Zgodnie ze zwyczajem jeden wieniec lub kilka _____ (**wieniec**) niosły dziewczyny-przodownice, a zarazem dziewice. Zanim uformowany ze wszystkich mieszkańców wsi rozspiewany korowód dotarł do dworu, najpierw udawał się do kościoła, aby wieniec poświęcić – co dodatkowo nadawało mu mocy.

Dożynki były organizowane także przez bogatszych _____ (**gospodarz**) lub szlachtę.

W okresie międzywojennym zaczęto organizować dożynki parafialne, gminne i powiatowe. Od kilkudziesięciu już _____ (**rok**) ważna jest konkursowa rywalizacja na najładniejszy, najbardziej tradycyjny lub najciekawszy wieniec, z obowiązkową dziękczynną mszą świętą,

¹ decha - długa i gruba deska

² regalia królewskie - korona, berło, jabłko itp.

³ pałak - wygięty pręt, czasem służący jako uchwyt

zapewniającym liczne _____ (**atrakcja**) festynem i zakończone – jak przystało na dożynki – wspólną zabawą.

Najciekawsze wieńce dożynkowe trafiają też do _____ (**muzeum**), reprezentując pomysłowość w ich przygotowaniu. Sztuka wieńców stała się w ostatnich _____ (**rok**) niezwykle płodna twórczo.

Na podstawie:

<https://ethnomuseum.pl/blog/dozynkowe-zwyczaje/>